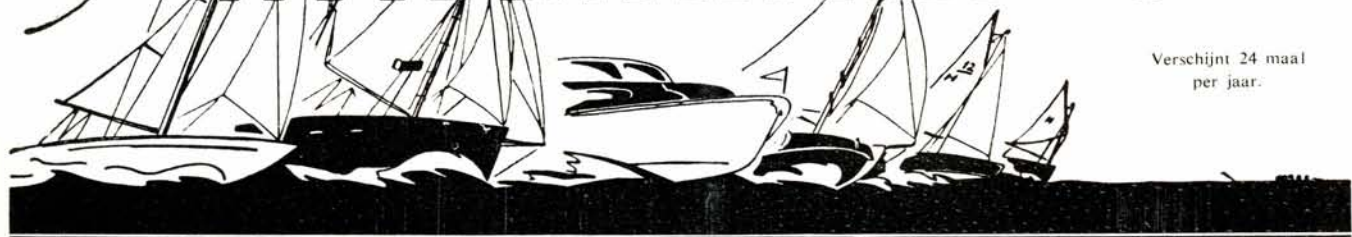

DE WATERKAMPIOEN

Versijnt 24 maal
per jaar.

Ono Journaal

TERWIJL we dit schrijven ligt ons het kostelijke schouwspel, dat de aan de reünie van de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemjachten deelnemende schepen in Friesland hebben opgevoerd, nog vers in het geheugen. De viering van het tienjarig bestaan van het Stamboek is dank zij een perfecte organisatie, een deelneming als nimmer tevoren en uitgelezen weersomstandigheden een succes geworden, dat velen in verrukking heeft gebracht ¹⁾. Talrijke liefhebbers zullen de vloot van prachtige schepen in en rondom het stedeke Sloten hebben zien liggen, de jachten in admiraalschap op het Sneekermeer hebben zien varen of de sfeervolle tocht van de ronde schepen door de Snekergrachten hebben bijgewoond. En allen zullen daarbij ongetwijfeld vervuld zijn geweest van dankbaarheid voor alles wat met veel liefde en soms zorg voor het behoud van deze karakteristieke schepen werd en wordt gedaan.

BIJ HET TWEEDE STAMBOEK-LUSTRUM

Voor zijn werk voor het Stamboek ontving zijn voorzitter, de heer C. J. W. van Waning, onlangs de zilveren anjer van het Prins Bernhard Fonds en aan de vooravond van de Sneekweek viel hem de sympathieke onderscheiding van ridder in de Orde van de Sneeker Pan ten deel. De Stichting heeft op haar beurt aan de heer P. Piersma van de jeugdherberg „It Beaken” te Heeg de fraaie W. H. de Vos-prijs toegekend

uit waardering voor wat deze jeugdherberg-vader voor het ronde schip heeft gedaan. Bij alle gelukwensen, die de beide heren met hun onderscheidingen hebben gekregen, voegen wij op deze plaats graag de onze.

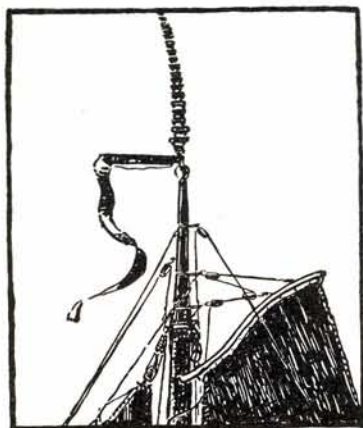
Zeer terecht zijn de beide heren voor hun werk geëerd, maar er zijn verder vele anderen, die in het algemeen de hulde en dank verdienen voor wat zij tot grotere glorie van het Oude Nederlandse jacht verrichten. Dat zijn in de eerste plaats de organisatoren van het prachtige feest van de ronde en platbodemjachten, dat een bijzondere sfeer en gratie aan seizoen 1965 verleende. Zonder de perfecte regelingen, zoals die hierbij te zien werden gegeven, had de lustrum-viering nooit zo'n succes kunnen worden als nu het geval was. De mensen van achter de schermen verdienen voor dat werk alle lof, niet slechts van de deelnemers, maar evenzeer van de vele anderen, die van dit feest genoten hebben.

Tenslotte is er vooral een woord van grote dank op zijn plaats aan de eigenaars van de ronde en platbodemschepen. Dank zij hun liefde voor het traditionele Nederlandse schip, hun zorg en in veel gevallen hun offervaardigheid worden onze wateren weer bevaren door een vloot van eerlijke schepen, die aan het Nederlandse waterland een extra schoonheid en allure verleent. In betrekkelijk korte tijd is er wat dit betreft een verrijking tot stand gebracht, die voor onze varens-gemeenschap van niet te schatten waarde is.

A.d.B.

¹⁾ In ons volgend nummer hopen wij een verslag met foto's over de reünie van het Stamboek te publiceren.

Viering tweede lustrum Stamboek groot succes

W. H. de Vos-prijs

voor

P. Piersma

Tegen het fraaie decor van het stedeke Sloten boden de vele ronde- en platbodemjachten een kostelijke aanblik. Hier ziet men een klein deel van de grote vloot voor de molen bij de Lemster poort.

(Foto J. D. de Jong)

EEN prachtige vloot van omstreeks 140 traditionele Nederlandse jachten heeft van 16 tot 19 augustus in het Friese waterland een schouwspel opgevoerd, dat ettelijke schepenliefhebbers in vervoering heeft gebracht. Deze kostelijke vertoning was te danken aan de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemjachten, die de genoemde dagen op een voor velen onvergetelijke wijze haar tweede lustrum vierde. Voor dit feest van schoonheid en gratie was een aantrekkelijk en origineel programma uitgestippeld, dat dank zij een perfecte organisatie en uitgelezen weersomstandigheden vlekkeloos kon worden afgewerkt. Zo kreeg het sympathieke Stamboek dit jaar een prachtig feest en werd aan de reeks van watersportgebeurtenissen in seizoen '65 een hoogtepunt toegevoegd, dat wat karakter en glorie betreft zijn weerga niet had.

Men stelle het zich even voor: een armada van de prachtigste schepen in en rondom het stadje Sloten, een tocht met deze jachten van Sloten naar Heeg en vervolgens naar Sneek, de feestelijke vaart door de Sneker grachten, het admiraalzeilen op het Sneekermeer en ten slotte de wedstrijden op de Wijde Ee. En overal kon men de traditionele schepen bewonderen, die hier in een aantal en verscheidenheid bijeen waren zoals nimmer eerder werd vertoond. Het was een uniek schouwspel, waarvan velen — vooral woensdag op het Sneekermeer — hebben genoten en dat een bijzondere en passende luister verleende aan de 150-ste Sneker hardzeildag.

Dit feest begon reeds op maandag 16 augustus toen de ronde en platbodemjachten zich verzamelden in het

stadje Sloten, dat tegen de avond her-schappen leek in een kolossaal scheepvaartmuseum. Tegen het fraaie decor van het stedeke lagen al die schepen te pronken en bood de vloot een imponerende aanblik, die de herinnering levendig maakte aan lang vervlogen tijden, waarin zulke pronkstukken van Nederlandse scheepsbouwkunst dagelijkse verschijningen waren. Voeg bij deze elementen van sfeer en schoonheid nog de gezelligheid aan de wal en het genoegen van het weer samenzijn en zie daar: alle factoren waren aanwezig om het feest van het Stamboek prachtig te beginnen. Bij al die drukte — er moesten bij gebrek aan een flinke ruimte twee palavers worden gehouden — liep het met de generale repetitie voor de boeiervaart mis, maar dat bleek achteraf helemaal niet erg te zijn. Die boeiertocht door de Sneker grachten werd een groot succes, evenals de gehele reünie trouwens.

Uitreiking W. H. de Vos-prijs

Vrij vroeg in de volgende ochtend — dinsdag 17 augustus — voer de vloot via Woudsend naar Heeg, waar op het terrein van de jeugdherberg „It Beaken“ een korte plechtigheid plaatsvond. Zoals reeds in ons nummer van 1 september werd vermeld werd daar de W. H. de Vos-prijs — het fraaie zilveren model van de Lemsteraak Onrust — uitgereikt aan de heer P. Piersma, de vader van de genoemde jeugdherberg. De voorzitter van het Stamboek, de heer C. J. W. van Waning, overhandigde hem deze prijs, die hem werd toegekend uit waardering voor wat de heer Piersma sinds 1946, toen hij met zeillessen in tjotters

begon, voor het ronde Friese schip heeft gedaan. Behalve de heer Van Waning roemde de commissaris der Koningin in Friesland, mr. H. P. Linthorst Homan, de verdiensten op dit gebied van de jeugdherberg-vader. Namens de Nederlandse Jeugdherberg Centrale sprak de heer D. Ferwerda, die uit waardering voor het werk van de heer Piersma, hem een enveloppe met inhoud aanbood. Boeier-zeiler W. Hoefnagels bood hem tenslotte een nieuw zeil aan voor het admiraalschip van de thans uit twaalf schepen bestaande tjottervloot van „It Beaken“.

Na een prachtige tocht in admiraalschap van Heeg naar Sneek, waarvoor de bevolking was uitgelopen, arriveerde de vloot 's middags in Sneek, waar de vloot met 21 saluutschoten uit de twee kanonnen op de waterpoort werd verwelkomd en het statenjacht *Friso* met schoten uit zijn seinkanonnetjes antwoordde. Dit was het begin van het historische spel, dat deze dag in Sneek werd opgevoerd en dat een herhaling te zien gaf van het feest, dat tweehonderd jaar geleden op de verjaardag van de Friese stadhouder in Sneek werd gevierd. Zo werd hier Prins Willem V en zijn gemalin Prinses Wilhelmina (drs. H. Halbertsma en zijn echtgenote) door de

magistraat van Sneek ontvangen. Deze ontvangst droeg dank zij de historische kleding, de muziek van de schutterij, het gebeier van de klokken, het spelen van het carillon en de aanwezigheid van de vele prachtige jachten een even fleurig als kleurig karakter. Het had allemaal bijzonder veel sfeer, waarvan ook de duizenden toeschouwers bij de waterpoort en later langs de route van de hoge gasten naar het stadhuis zeer genoten.

Het hoogtepunt van deze dag werd 's avonds gevormd door de zogenaamde boeiertocht door Sneek. Na een ontvangst op het stadhuis van Sneek begaven „hunne hoogheden en de magistraat“ zich naar het Statenjacht, waarna het ceremonieel eskader, bestaande uit boeiers, Friese jachten en tjotters, het generaal saluut aan de hoge gasten bracht. Onder uitgelezen weersomstandigheden voeren deze schepen met gegeide zeilen, versierd met vlaggen en wimpels en feestelijk verlicht door Bengaals vuur op Sneker pannen aan bakken stuurboord door Sneek. Af en toe werden er vuurpijlen afgeschoten, muziekkorpsen speelden en schoten van de seinkanonnen knalden. Het was een fantastisch schouwspel en het geheel met op de dichte rijen toeschouwers langs de

Sneker grachten een onvergetelijke indruk hebben gemaakt.

Admiraalzeilen

Op de traditionele hardzeil-woensdag, de 150-ste reeds, was de belangstelling voor de ronde en platbodemjachten opnieuw overweldigend. Honderden scheepjes voeren op het Sneekermeer of lagen ten anker en langs de oever van het Koimeersland stonden de toeschouwers vele rijen dik. Ook hier werd voor de ogen van duizenden weer een kostelijk schouwspel opgevoerd. Nadat 's ochtends te Sneek reeds een stijlvol programma was afgewerkt voeren de schepen in admiraalschap naar het Sneekermeer, waar admiraalzeilen werd gehouden. De aanwezigheid van al dit oude schepenschoon maakte de grote Sneker hardzeil-dag tot een bijzondere, unieke gebeurtenis. Deze 150-ste hardzeildag werd bovendien nog extra luister verleend door een wedstrijd van de Friese skûtsjes en een zeilwedstrijd voor de regenbogen. Nadat de deelnemers aan de reünie van deze wedstrijden genoten hadden, vertrok de grote vloot van ronde en platbodemjachten door het Prinses Margrietkanaal naar Grouw, waar de volgende dag op de Wijde Ee wedstrijden door de deelnemers werden gehou-

den. Ook die dag werkte het weer uitstekend mee: er stond een heerlijke bries, zodat er prachtig gevaren kon worden en de schepen voor deelnemers en belangstellenden opnieuw een lust voor het oog vormden. Met een diner in Grouw kwam een einde aan deze zo bijzonder geslaagde lustrum-viering, die aan de ettelijke liefhebbers enkele kostelijke dagen bezorgde en vooral bewees van welke grote betekenis het werk van het Stamboek in de afgelopen tien jaren was.

A. d. B.

De voorzitter van het Stamboek, de heer C. J. W. van Waning, reikt de W.H. de Vos-prijs uit aan de heer P. Piersma, vader van de jeugdherberg „It Beaken” te Heeg (foto links).

Enige van de deelnemende boeiers afgemeerd in de Kolk bij de waterpoort te Sneek, waar kort tevoren met veel ceremonieel vertoon de debarkatie plaatsvond van het stadhoudelijk paar. Links van de waterpoort ligt het statenjacht F r i s o, aan boord waarvan zich de hoge gasten bevonden.

(Foto's J. D. de Jong)

W. H. de Vos - prijs 1965

Het bestuur van de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodem Jachten heeft de W. H. de Vos-prijs, ingesteld in 1957, voor het jaar 1965 toegekend aan de heer

PIETER PIERSMA

geboren te Wartena in 1916, vader van de Jeugdherberg „It Beaken” en leider van de hieraan verbonden tjotterzeilschool.

Deze toekenning geschiedde op o.m. de volgende gronden:

De heer Pieter Piersma heeft zich bijzonder verdienstelijk gemaakt voor het door de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodem Jachten nagestreefde doel:

door in 1946, in een tijd, waarin de belangstelling voor het zeilen met ronde- en platbodemjachten in ons land sterk tanende was, welbewust een zeilschool te beginnen met als enig materiaal vier oude tjotters,

door, hierin gesteund door het hoofd-, districts- en plaatselijk bestuur van de Nederlandse Jeugdherberg Centrale, deze zeilcursussen en het tjottermateriaal gestadig uit te breiden en te restaureren, te weten

a. door de bouw van vier nieuwe tjotters bij de werf van Berend de Jong te Heeg, waardoor deze oude werf sinds 1948 een belangrijke stimulans werd gegeven met de bouw van Friese ronde jachten door te gaan;

b. door het eigenhandig restaureren van de eerste vier oude tjotters en de algehele restauratie van twee aangekochte zeer oude tjotters.

door, hierin actief gesteund door zijn echtgenote en een groeiend aantal door hem gevormde instructeurs, aan enige duizenden jeugdige — en de laatste jaren ook aan oudere — cursisten de kunst van het zeilen met en de liefde voor het oudvaderlandse zeiljacht stelselmatig aan te leren en met groot enthousiasme bij te brengen.

Aldus werd in de loop van bijna 20 jaar een grote schare ronde-jachtenzeilers aangekweekt, waarvan velen blijvende vriendschapsbanden onderhouden met „Heit” en „Mem” Piersma.

De jachten brengen het generaal saluut aan „hunne hoogheden” op het statenjacht, dat gepavoiseerd ten anker ligt (foto boven).

In een lange rij komen de ronde- en platbodemschepen naar het Sneekerveer. Op de voorgond een hoekje van het starteiland; op de achtergrond het Prinses Margrietkanaal en de Houkesloot (foto rechts midden).

„Hunne hoogheden”, het stadhouderspaar en de magistraat van Sneek, aan boord van het statenjacht. In het midden de (echte) burgemeester van Sneek, de heer L. Rasterhoff.

(Foto's Oppenheim)

C. J. W. van Waning **12e Panschipper**

Tijdens de officiële opening van de Sneekweek maakte burgemeester L. Rasterhoff bekend, dat b. en w. op voordracht van de beide zeilverenigingen de heer C. J. W. van Waning te Reeuwijk, kapitein-ter-zee b. d. en voorzitter van de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemjachten, hadden benoemd tot Schipper in de Orde van de Sneker Pan.

Deze onderscheiding, ingesteld in 1954, wordt elk jaar uitgereikt als een bewijs van waardering en erkentelijkheid vanwege het gemeentebestuur van Sneek aan hen, die zich voor de zeilsport in het algemeen en voor de Sneekweek in het bijzonder op enigerlei wijze zeer verdienstelijk hebben gemaakt. De heer Van Waning is de twaalfde aan wie deze eer te beurt is gevallen. „Vanwege zijn onvermoeid ijveren voor het behoud en de uitbreiding van de oude scheepstypen, zijn ongekende werkkraft en zijn groot organisatorisch talent”, zoals de burgemeester het uitdrukte.

Zilveren Anjer voor C. J. W. van Waning

Dit jaar is de zilveren anjer van het Prins Bernhardfonds onder andere toegekend aan de heer C. J. W. van Waning te Reeuwijk voor zijn bijdrage aan het doen herleven van de belangstelling voor de oud-Nederlandse ronde en platbodemjachten. De heer Van Waning, gepensioneerd marine-officier, is altijd een groot liefhebber van dit soort jachten geweest en heeft indertijd de bekende boeier *Maartje* als wrak gekocht en laten restaureren tot een prachtig jacht.

Hij is voorzitter van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten, die mede door zijn initiatief tot stand kwam. Het is bijzonder verheugend, dat de waarde van onze oud-Nederlandse jachten als cultureel erfgoed op deze wijze officieel erkend wordt en dat het aandeel van de heer Van Waning aan het behoud van dit erfgoed beloond wordt in het jaar dat de Stichting Stamboek haar 10-jarig bestaan viert. De zilveren anjers zullen op 1 juli a.s. te Amsterdam door Prins Bernhard worden uitgereikt.

Zilveren anjer

voor C. J. W. van Waning

Op 1 juli heeft prins Bernhard te Amsterdam de in 1965 toegekende Zilveren Anjers uitgereikt. Zoals wij in ons nummer van 23 juni op bladzijde 679 reeds hebben bericht, behoort de heer C. J. W. van Waning, voorzitter van de Stichting Ronde en Platbodem jachten, dit jaar tot degenen wie deze onderscheiding te beurt is gevallen. Op de foto hierboven heeft de plechtige uitreiking reeds plaats gehad en is prins Bernhard in een ongedwongen gesprek met hem gewikkeld. (De prins memoreerde in zijn toespraak ook dat zijn dochter Beatrix nog altijd zeer gelukkig is met haar prachtig Lemsteraakjacht.)

(Foto Oppenheim)

